

Eerste bestuursrapportage 2024

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1. Samenvatting	4
Financieel perspectief 2024 dat volgt uit de begroting en de 1 ^e bestuursrapportage	4
Begrotingswijzigingen op programmaniveau	4
2. Overige ontwikkelingen	5
3. Budgettaire begrotingswijzigingen en beleidsmatige afwijkingen	6
Programma 0 – Bestuur en ondersteuning	6
Programma 1 – Veiligheid	8
Programma 2 – Verkeer, vervoer en waterstaat	9
Programma 3 – Economie	11
Programma 4 – Onderwijs	12
Programma 5 – Sport, cultuur en recreatie	13
Programma 6 – Sociaal domein	15
Programma 7 – Volksgezondheid en milieu	19
Programma 8 – Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	21
A. Overzicht Overhead	23
B. Overzicht Algemene dekkingsmiddelen (incl C. Overzicht vennootschapsbelasting)	23
4. Investerings	27
5. Themafondsen	30
 Bijlage 1. Overzicht baten en lasten na wijzigingen	 31
Bijlage 2. Overzicht begrotingswijzigingen	33

Inleiding

Dit is de eerste bestuursrapportage over 2024. Conform de financiële verordening rapporteren we hierin over financiële en beleidsmatige afwijkingen ten opzichte van de vastgestelde begroting en doen we voorstellen tot wijziging van de begroting 2024. We lichten per programma de afwijkingen groter dan € 50.000 toe.

Een samenhangend beeld

De jaarstukken 2023, deze bestuursrapportage en de perspectiefnota 2025-2028 komen gelijktijdig in uw raad aan bod. Gezamenlijk vormen ze een beeld van waar gemeente Westerkwartier op dit moment financieel en inhoudelijk staat en wat we verwachten van de toekomst. De documenten kennen een logische samenhang. In de jaarstukken laten we de realisatie over 2023 zien. In deze bestuursrapportage gebruiken we de inzichten uit de jaarrekening en uit ons actuele beeld om wijzigingen te doen in de begroting 2024. De onontkoombare ontwikkelingen die voortvloeien uit deze bestuursrapportage worden na integrale afweging meegenomen in het geactualiseerd meerjarenbeeld van de perspectiefnota.

Actualisatie jaarbeeld

Deze rapportage is gebaseerd op de inzichten en ontwikkelingen van het budget tot medio april. Een aantal ontwikkelingen die we zien, maar waarvan het financieel effect nu nog niet in beeld is worden wel benoemd in het hoofdstuk overige ontwikkelingen maar financieel nog niet verwerkt. Eventuele effecten hiervan komen bij de tweede bestuursrapportage of bij de jaarrekening tot uitdrukking en zullen dan worden toegelicht. Deze eerste rapportage geeft nog onvoldoende beeld om als volledige prognose beschouwd te worden.

Afwijkingen die we in deze bestuursrapportage opnemen

Deze bestuursrapportage gaat naast financieel-technische wijzigingen ook in op inhoudelijke ontwikkelingen met of zonder financiële gevolgen. We stellen een aantal wijzigingen van de programmabegroting 2024 voor. Het betreft onder meer bijstellingen van bestaande activiteiten zoals op basis van collegebesluiten en onvermijdelijke ontwikkelingen. Tot slot gaan we in op investeringen en themafondsen.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Westerkwartier,

A. van der Tuuk,
burgemeester

R. Kleijnen,
gemeentesecretaris

1 Samenvatting budgettaire bijstellingen

In dit hoofdstuk geven we de samenvatting van de budgettaire bijstellingen. Allereerst wordt het bijgestelde financiële perspectief 2024 gepresenteerd. Vervolgens wordt een overzicht gepresenteerd van de budgettaire mutaties op programmaniveau waarbij we de belangrijkste toelichten.

Financieel perspectief 2024 dat volgt uit de begroting en de 1^e bestuursrapportage

In onderstaande tabel is weergegeven wat het huidige saldo is van de begroting en wat het effect van de eerste bestuursrapportage betekent voor de totale ontwikkeling van de financiële ruimte.

Saldi 2024 <i>(bedragen x € 1.000, + is voordeel)</i>	Saldo begroting	Bijstelling 1^e BR	Nieuw saldo 2024
Ontwikkeling financiële ruimte	0	82	82

Uit bovenstaande tabel blijkt een voorgestelde budgettaire bijstelling van € 0,1 miljoen voordelig, waarmee het totaal begroot resultaat na eerste bestuursrapportage ook € 0,1 miljoen voordelig is.

Begrotingswijzigingen op programmaniveau

In onderstaande tabel worden de begrotingswijzigingen op programmaniveau gepresenteerd die van invloed zijn op het begrotingssaldo.

Programma's <i>(Bedragen x € 1.000)</i>	Mutatie in baten & lasten	Mutatie in reserves	Totaal mutatie	V/N
Bestuur en ondersteuning	-302	-	-302	N
Veiligheid	-168	-	-168	N
Verkeer, vervoer en waterstaat	-281	-	-281	N
Economie	-	-	-	-
Onderwijs	-145	-	-145	N
Sport, cultuur en recreatie	-460	-	-460	N
Sociaal Domein	-1.992	1.362	-630	N
Volksgezondheid en milieu	-5	-	-5	N
Volkshuisvesting, RO en sted vernieuw	-2	-	-2	N
Totaal mutaties per programma's	-3.355	1.362	-1.993	N
Algemene dekkingsmiddelen	2.977	-	2.977	V
Overhead	-942	41	-902	N
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-	-
Totaal mutaties	-1.320	1.403	82	V

Toelichting op de grootste afwijkingen

Het totaal saldo na mutaties reserves bedraagt € 0,1 miljoen voordelig. De grootste afwijkingen doen zich voor bij de algemene dekkingsmiddelen, overhead en het sociaal domein.

- Algemene Dekkingsmiddelen (€ 3,0 miljoen voordeel). Het voordeel op Algemene Dekkingsmiddelen ontstaat door verwerking van de september- en decembercirculaire Gemeentefonds en door inzet van stelpost indexatie.
- Programma 6 Sociaal Domein (€ 0,6 miljoen nadeel). Het nadeel op programma 6 ontstaat met name door indexatie van de budgetten. Hier staat tegenover een vrijval van de gemeentebrede stelpost indexatie. Verder is er sprake van een bijgestelde vrijval vanuit Centrumregeling Beschermd Wonen en hogere lasten in verband met functiewaardering team mens en gezin.
- Overhead (€ 0,9 miljoen nadeel). De lasten van overhead nemen toe door stijging reiskosten, hogere beveiligingskosten gemeentehuizen en door de Cao-stijging.
- Overige programma's (€ 1,5 miljoen nadeel).

In hoofdstuk 2 worden overige ontwikkeling genoemd en 3 lichten we conform de financiële verordening per programma de mutaties met een omvang van € 50.000 en groter nader toe. In bijlage 1 is een totaal overzicht na wijzigingen opgenomen en in bijlage 2 is een overzicht van alle mutaties opgenomen.

2 Overige ontwikkelingen

Naast de financiële afwijkingen die in deze rapportage zijn verwerkt, is sprake van een aantal ontwikkelingen waarbij we wel mogelijk financiële impact verwachten maar waarvan nu nog geen indicatie qua bedrag af te geven is. Daarmee is deze bestuursrapportage nog geen doorkijk naar heel 2024. We noemen hieronder een aantal onderwerpen die bij de volgende rapportages nader geactualiseerd wordt.

- Bijstellingen budgetten WMO, Jeugd en bijstandsuitkering BUIG. Het onderdeel Jeugd staat op basis van realisatie 2023 budgettair gezien onder druk. Daar staat tegenover dat er bij BUIG¹ afgelopen jaren sprake was van een voordeel. Op basis van de realisatie eerste helft 2024 en actualisatie Rijksbudget BUIG kan een meer betrouwbare doorkijk worden gemaakt voor heel 2024. Budgetten zullen conform systematiek in de tweede bestuursrapportage bijgesteld worden.
- Bijstelling kapitaallasten (afschrijvingen en doorbelasting toegerekende rente). Komende periode zal er een nadere actualisatie plaatsvinden, ook na afronding jaarstukken in relatie tot de boekwaarde van de activa. Conform systematiek hebben we hiervan in de tweede bestuursrapportage een beter beeld.
- Treasury (rentebaten & rentelasten). Komende periode zal er een grondige actualisatie plaatsvinden van de investeringsplanning en de relatie met de lening portefeuille.
- Nadere actualisatie personeelsbudgetten.

¹ BUIG is de benaming voor een gebundelde uitkering van het Rijk aan gemeenten voor het bekostigen van de uitkeringen in het kader van de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz 2004 (levensonderhoud startende ondernemers) en voor de inzet van loonkostensubsidie.

3 Budgettaire begrotingswijzigingen en beleidsmatige afwijkingen

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de budgettaire mutaties per programma, daarnaast wordt per programma een toelichting gegeven op de belangrijkste beleidsmatige afwijkingen.

De budgettaire mutaties met een omvang van groter dan € 50.000 worden toegelicht. In Bijlage 1 is een totaal overzicht na wijzigingen opgenomen en in bijlage 2 is een overzicht opgenomen van alle budgettaire mutaties.

Programma 0 – Bestuur en ondersteuning

Het bestuur van de gemeente bestaat uit de gemeenteraad, de burgemeester en het college van burgemeester en wethouders. In dit programma staat hoe zij worden ondersteund. Zo wordt de gemeenteraad ondersteund door de griffie. Het college van burgemeester en wethouders wordt ondersteund door de gemeentesecretaris. Ook verkiezingen en burgerzaken vallen onder dit programma.

Taakvelden		Portefeuillehouder(s)
0.1	Bestuur	Ard van der Tuuk
0.2	Burgerzaken	Bert Nederveen

Begrotingswijzigingen

Bestuur en ondersteuning <i>(Bedragen x € 1.000)</i>	Primaire begroting	Huidige begroting	Eerste Burap 2024	V/N	Nieuwe begroting
Baten programma 0	972	972	-	-	972
Lasten programma 0	5.832	5.832	-302	N	6.134
Saldo van baten en lasten	4.860	4.860	-302	N	5.163
Ottrekkingen reserves	-	-	-	-	-
Toevoegingen reserves	-	-	-	-	-
Resultaat na mutatie reserves	4.860	4.860	-302	N	5.163

Contributie VNG en GGU (lasten € 100.000 nadeel)

Onze contributie Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en Fonds Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering (GGU) is substantieel gestegen en vraagt om aanpassing in de begroting. Beide contributies worden bepaald door het aantal inwoners te vermenigvuldigen met vast bedrag.

Tijdelijke wethouder (lasten € 70.000 nadeel)

Op 1 april is wethouder Marjan Sijperda overleden. Daarvoor was zij al enige tijd ziek. Zij is vervangen door de heer Lamberst. De extra salarislaster en overlijdensuitkering bedragen € 70.000.

Daarnaast is sprake van een aantal kleine budgettaire wijzigingen (lasten € 132.000 nadeel, per saldo € 132.000 nadeel)

Beleidsmatige afwijkingen en actualisatie

- ▶ Gemeentelijke huisvesting: In verband met heroverweging van het raadsbesluit van 13 juli 2022 op onderdeel centrale huisvesting zitten we langer in de tijdelijke huisvestingssituatie. De focus ligt nu op hernieuwd onderzoek naar centrale huisvesting, waarbij zowel nieuwbouw- als verbouwscenario's worden onderzocht en waarover eind 2024 een eindbesluit verwacht wordt. De planontwikkeling voor verkoop van gemeentehuis Grootegast en gemeentehuis Marum schuift door naar 2025. Wel wordt conform doelstelling in het najaar 2024 gemeentehuis Leek verlaten en wordt Grootegast diensengevolge weer in gebruik genomen.

Programma 1 – Veiligheid

De gemeente heeft een belangrijke rol als regisseur op het thema veiligheid. Iedereen moet zich veilig voelen in de eigen leefomgeving. Op het thema veiligheid wordt samengewerkt met een breed netwerk binnen onze eigen organisatie en met (overheids)organisaties. Onze eigen buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) en de politie vervullen hierin een belangrijke rol. De integrale advisering en uitvoering van hulpverlening bij branden, rampen en crisisbeheersing is ondergebracht bij de Veiligheidsregio Groningen.

Taakvelden		Portefeuillehouder
1.1	Brandweer	Ard van der Tuuk
1.2	Openbare orde en veiligheid	Harry Stomphorst

Begrotingswijzigingen

Veiligheid <i>(Bedragen x € 1.000)</i>	Primaire begroting	Huidige begroting	Eerste Burap 2024	V/N	Nieuwe begroting
Baten programma 1	38	38	13	V	51
Lasten programma 1	6.601	6.601	-181	N	6.782
Saldo van baten en lasten	6.563	6.563	-168	N	6.731
Onttrekkingen reserves	238	238	-	-	238
Toevoegingen reserves	-	-	-	-	-
Resultaat na mutatie reserves	6.325	6.325	-168	N	6.493

Kwaliteitsverbetering proces bij evenementen (lasten € 162.000 nadeel)

We willen de vergunningverlening rondom evenementen verbeteren. Op 5 december 2023 hebben wij een tijdelijke opdracht uitgezet om de basis op orde te krijgen. De kosten hiervan bedragen € 90.000. Daarnaast hebben we ingestemd met een structurele formatie-uitbreiding van vergunningverleners. De lasten hiervan bedragen in 2024 € 72.000.

Daarnaast is sprake van een aantal kleine budgettaire wijzigingen (lasten € 19.000 nadeel, baten € 13.000 voordeel, per saldo € 6.000 nadeel)

Beleidsmatige afwijkingen

- Geen beleidsmatige afwijkingen

Programma 2 – Verkeer, vervoer en waterstaat

Dit programma omvat het onderhoud en verbetering van de openbare ruimte. Het gaat verder over het uitvoeren van maatregelen voor een betere bereikbaarheid en verkeersmobiliteit, parkeren en de realisatie van nieuwe fysieke infrastructuur. De belangrijkste taken die vallen onder dit programma zijn het uitvoeren van beheertaken, het veiligheidsonderhoud, het dagelijks en regulier onderhoud, het groot onderhoud en de (her-) inrichtingen in de openbare ruimte. De gladheidsbestrijding in de wintermaanden hoort hier ook bij.

Taakvelden		Portefeuillehouder(s)
2.1	Onderhoud wegen, Gladheidsbestrijding, Openbare verlichting	Harry Stomphorst
2.2	Parkeren	
2.3	Havens	
2.4	Waterwegen	
2.5	Openbaar vervoer	

Begrotingswijzigingen

Verkeer, vervoer en waterstaat <i>(Bedragen x € 1.000)</i>	Primaire begroting	Huidige begroting	Eerste Burap 2024	V/N	Nieuwe begroting
Baten programma 2	106	106	-	-	106
Lasten programma 2	11.368	11.718	-281	N	11.998
Saldo van baten en lasten	11.262	11.612	-281	N	11.893
Onttrekkingen reserves	51	401	382	V	783
Toevoegingen reserves	-	-	382	V	382
Resultaat na mutatie reserves	11.212	11.212	-281	N	11.492

Slootschonen (lasten € 125.000 nadeel)

Deze uitzetting komt door een structureel tekort als gevolg van extra kosten afvoer en afzet slootruigte bij Vagroen (wijziging van Tweemat naar Vagroen).

Verder is er de afgelopen jaren een forse toename van waterplanten (de zogenaamde exoten zoals de waternavel) waardoor we eerder en vaker in het jaar een aantal watergangen en vijvers moeten schonen om wateraanvoer en afvoer niet in het geding te laten komen. Wat ook weer leidt tot extra afvoerkosten als gevolg van de speciale behandeling van deze exoten. Deze kosten worden deels langjarig verwerkt in de tariefstelling rioolheffing.

Prijsindexatie fysiek domein (lasten € 153.00 nadeel, dekking stelpost indexatie)

Met het vaststellen van de kwaliteitsvisie openbare ruimte is ook besloten om jaarlijks de (beheer)budgetten van het fysiek domein te verhogen met het standaard indexpercentage. Voor 2024 is dit percentage 3,1%.

Toelichting mutatie reserves

Reserve cofinanciering projecten / Reserve afschrijvingen diverse investeringen lasten € 382.000 nadeel, baten € 382.000 voordeel, per saldo € 0, verschuiving van € 382.000 van reserve cofinanciering naar reserve afschrijvingen)

De gemeenteraad heeft in december 2021 de verkeersvisie vastgesteld. Ter uitvoering van deze visie pakken we twee projecten op waarbij die gedeeltelijk met provinciale subsidie kunnen worden gefinancierd. 1) Afschalen snelheid regiem Ezinge van 50 km p/u naar 30 km p/u. De totale investering voor dit project is € 380.000. € 238.000 wordt gefinancierd uit bijdragen van de provincie en NPG-middelen. De netto investering voor de gemeente is € 142.000. 2) Maatregelen fietsverkeer (haltevoorzieningen openbaar vervoer, hub Marum en fietssuggestiestroken). De bruto-investering hiervoor bedraagt € 440.000. Hiervan wordt € 200.000 gefinancierd door provincie en NPG-middelen. De netto investering bedraagt € 240.000. We stellen voor om de jaarlijkse afschrijvingslasten van de eigen investeringen, samen ruim € 19.000 te dekken uit de reserve cofinanciering. Hiertoe wordt € 382.000 (de netto investering) overgeheveld naar de reserve afschrijving diverse investeringen.

Daarnaast is sprake van een aantal kleine budgettaire wijzigingen (lasten € 3.000 nadeel)

Beleidsmatige afwijkingen

- Geen beleidsmatige afwijkingen

Programma 3 – Economie

Wij zetten ons binnen het programma Economie samen met bedrijfsleven, (beroeps-)onderwijs en andere partners in voor een economisch vitale samenleving. De focus is erop gericht om het economisch klimaat in brede zin te versterken. Recreatie en toerisme, cultuur en evenementen zijn nauw verbonden met dit programma. Deze onderwerpen komen in programma 5 aan de orde.

Taakvelden		Portefeuillehouder
3.1	Economische ontwikkeling	Richard Lamberst
3.2	Fysieke structuur	
3.3	Bedrijvenloket Markten	
3.4	Promotie	

Begrotingswijzigingen

Economie (Bedragen x € 1.000)	Primaire begroting	Huidige begroting	Eerste Burap 2024	V/N	Nieuwe begroting
Baten programma 3	43	43	-	-	43
Lasten programma 3	948	973	-	-	973
Saldo van baten en lasten	905	930	-	-	930
Onttrekkingen reserves	-	25	-	-	25
Toevoegingen reserves	-	-	-	-	-
Resultaat na mutatie reserves	905	905	-	-	905

Geen budgettaire afwijkingen

Beleidsmatige afwijkingen

- Met de visie economie Westerkwartier en daarbij behorend ontwikkelplan starten we in de tweede helft van 2024. Oplevering zal in 2025 plaatsvinden.
- Het doel dat alle inwoners en bedrijven toegang hebben tot snel internet wordt voor het buitengebied niet gehaald in 2024. Wij zijn hierbij afhankelijk van marktpartijen en de Provincie Groningen. Een en ander is vertraagd door het faillissement van Rodin.

Programma 4 – Onderwijs

Dit programma omvat het beleid en de maatregelen gericht op gelijke kansen voor jeugdigen en jongeren om middels het volgen van onderwijs en voorschoolse voorzieningen een passende plek in de samenleving te krijgen. Onderdeel van dit beleid is het organiseren van voldoende openbaar primair onderwijs, adequate huisvesting van het primair en voortgezet onderwijs en bekostiging van het noodzakelijke leerlingenvervoer. Vanuit dit beleid worden ook aan andere gemeentelijke doelen gewerkt, zoals duurzaamheid, meer bewegen, openbare speelplekken en een verkeersveilige schoolomgeving.

Taakvelden		Portefeuillehouder(s)
4.1	Openbaar basisonderwijs	Bé Schollema
4.2	Onderwijshuisvesting	
4.3	Onderwijsbeleid, leerlingzaken	

Begrotingswijzigingen

Onderwijs (Bedragen x € 1.000)	Primaire begroting	Huidige begroting	Eerste Burap 2024	V/N	Nieuwe begroting
Baten programma 4	866	866	-	-	866
Lasten programma 4	7.411	7.411	-145	N	7.556
Saldo van baten en lasten	6.545	6.545	-145	N	6.690
Onttrekkingen reserves	69	69	-	-	69
Toevoegingen reserves	-	-	-	-	-
Resultaat na mutatie reserves	6.476	6.476	-145	N	6.621

Tijdelijke huisvesting Hasselbraam (lasten € 50.000 nadeel)

We hebben in 2023 besloten de spoedaanvraag van Quadraten voor tijdelijke huisvesting van OBS De Hasselbraam in het gebouw Oldeborg te honoreren. Er is een budget van € 190.000 beschikbaar gesteld voor tijdelijke huisvesting waarvan € 140.000 in 2023 en € 50.000 in 2024.

Nieuwbouw Lauwerscollege (lasten € 50.000 nadeel)

De raad heeft ingestemd met de kredieten en exploitatielasten Lauwerscollege, waarbij voor 2024 € 50.000 kosten verwacht worden ten aanzien van omgevingsplanprocedure en projectkosten.

Daarnaast is sprake van een aantal kleine budgettaire wijzigingen (lasten € 45.000 nadeel)

Beleidsmatige afwijkingen.

- Wat betreft nieuwbouw Lauwers College Grijpskerk: Er is een voorlopig ontwerp, met een begroting. De raad heeft het krediet voor nieuwbouw beschikbaar gesteld. De besluitvorming over het definitieve bouwplan vindt in 2024 plaats, waarna in 2025 gestart kan worden met de bouw.

Programma 5 – Sport, cultuur en recreatie

Dit programma omvat beleid en maatregelen gericht op de leefgebieden/thema's Gezond en Meedoen in het sociaal domein: sport, cultuur, recreatie en bibliotheekwerk. Onder het programma vallen ook het eigendom, exploitatie en beheer van sportaccommodaties en het openbaar groen. Tot slot vallen ook beleid en maatregelen ten aanzien van monumenten, musea en cultureel erfgoed onder dit programma.

Taakvelden		Portefeuillehouder(s)
5.1	Sportbeleid	Harry Stomphorst
5.2	Sportaccommodaties	Bé Schollemma
5.3	Cultuur	Richard Lamberst
5.4	Musea	Bert Nederveen
5.5	Cultureel erfgoed	Hans Haze
5.6	Bibliotheken en omroep	
5.7	Openbaar groen en recreatie	

Begrotingswijzigingen

Sport, cultuur en recreatie (Bedragen x € 1.000)	Primaire begroting	Huidige begroting	Eerste Burap 2024	V/N	Nieuwe begroting
Baten programma 5	2.196	2.203	217	V	2.420
Lasten programma 5	18.505	20.097	-678	N	20.775
Saldo van baten en lasten	16.308	17.894	-460	N	18.355
Onttrekkingen reserves	115	1.701	-	-	1.701
Toevoegingen reserves	-	-	-	-	-
Resultaat na mutatie reserves	16.193	16.193	-460	N	16.654

Europese aanbesteding knippen heggen en hagen (nadeel € 74.000)

Wij hebben op 26 maart besloten over de aanbesteding van het knippen van heggen en hagen. De uitvoering kost € 113.000 meer dan beschikbaar in de begroting. Gedeeltelijke dekking wordt gevonden in de bijstelling van een aantal beheersbudgetten. Voor de uitvoering van het bestek is extra budget nodig van € 74.000 in 2024 en € 34.000 structureel vanaf 2025.

Specifieke Uitkering Lokale Bibliotheekvoorzieningen (lasten € 217.000 nadeel, baten € 217.000 voordeel, per saldo € 0)

Er is door het Rijk een specifieke uitkering Lokale Bibliotheekvoorzieningen toegekend over de periode 2024-2025. Deze uitkering is bedoeld om de kwaliteit van het bibliotheekwerk te verbeteren en het gaat hierbij om een totaalbedrag van € 217.000. Naar verwachting wordt in 2024 dit gehele bedrag uitgegeven.

Begrotingswijzigingen met als dekking gemeentebrede stelpost indexatie (lasten € 274.000 nadeel) en themafonds (€ 43.000)

- *Indexatie subsidie Biblionet (lasten € 135.000 nadeel, dekking stelpost indexatie € 92.000 en themafonds € 43.000)*
Bij de subsidieverstrekking 2024 aan Biblionet is maatwerk toegepast met betrekking tot indexatie. De indexatie voor 2024 komt daarmee op een bedrag van € 92.000. Ter dekking wordt hiervoor de stelpost prijsindexatie aangewend. Daarnaast is aan Biblionet in 2024 een bedrag van € 44.000 verstrekt in het kader van een kwaliteitsimpuls. Als dekking wordt voorgesteld inzet Themafonds. Dit is passend bij het thema Sociaal Westerkwartier.
- *Prijsindexatie 2024 (lasten € 122.000 nadeel, dekking stelpost indexatie)*
Met het vaststellen van de kwaliteitsvisie openbare ruimte is ook besloten om jaarlijks de (beheer)budgetten van het fysiek domein te verhogen met het standaard indexpercentage. Voor 2024 is dit percentage 3,1%.
- *Indexatie Subsidies Sportaccommodaties (lasten € 60.000 nadeel, dekking stelpost indexatie)*
Diverse subsidies voor sportaccommodaties worden jaarlijks opnieuw vastgesteld. Indexatie vindt plaats op basis van afspraken hierover met de betreffende accommodaties. Voor de sporthal Grootegast/Doezum is de bijdrage naast indexatie eenmalig € 10.000 vanwege een uitgestelde korting door besparing op energielasten als gevolg van nog te realiseren verduurzamingsmaatregelen.

Daarnaast is sprake van een aantal kleine budgettaire wijzigingen (lasten € 69.000 nadeel).

Beleidsmatige afwijkingen en toelichting

- De pilot bibliotheek Oldehove zal ingaan op 1 januari 2025 in plaats van in 2024.

Programma 6 – Sociaal domein

Dit programma omvat het beleid en de maatregelen gericht op versterking van de samenlevingskracht, zodat inwoners zoveel mogelijk op eigen kracht, en met ondersteuning van het sociaal netwerk kunnen participeren. Onder dit programma valt ook preventief beleid en de maatregelen die gericht zijn op het versterken van de brede welvaart van inwoners en een gezonde, kansrijke ontwikkeling van jeugdigen. Onder dit programma vallen ook beleid en maatregelen die bijdragen aan die nodig zijn om inwoners ondersteuning en zorg te bieden als het niet op eigen kracht lukt.

Taakvelden		Portefeuillehouder(s)
6.1	Samenkracht (maatschappelijk werk, jeugd- en jongerenwerk, kinderopvang, ouderenwerk, leefbaarheid)	Bert Nederveen Bé Schollema Richard Lamberst
6.2	Wijkteams	Harry Stomphorst
6.3	Inkomensregelingen	
6.4	Begeleide participatie	
6.5	Arbeidsparticipatie	
6.6	Maatwerk (Wmo)	
6.7	Maatwerk	
6.8	Geëscaleerde zorg	

Begrotingswijzigingen

Sociaal Domein (Bedragen x € 1.000)	Primaire begroting	Huidige begroting	Eerste Burap 2024	V/N	Nieuwe begroting
Baten programma 6	25.626	25.626	10.874	V	36.500
Lasten programma 6	92.959	93.229	-12.866	N	106.095
Saldo van baten en lasten	67.334	67.603	-1.992	N	69.595
Onttrekkingen reserves	-	270	1.362	V	1.632
Toevoegingen reserves	-	-	-	-	-
Resultaat na mutatie reserves	67.334	67.334	-630	N	67.963

Toelichting saldo van baten en lasten (saldo € 1.992.000 nadeel)

Bijdrage renovatie Dorpshuis Humsterland lasten (€ 1.050.000 nadeel; dekking algemene reserve)

Eerder heeft u besloten om voor realisatie van dorpshuis 't Humsterland een investeringsbijdrage van € 1.050.000 beschikbaar te stellen. Op 21 december 2023 hebben wij besloten deze bijdrage om te zetten naar een eenmalige bijdrage van € 1.050.000 en deze bijdrage te onttrekken aan de Algemene Reserve. Daarmee vallen structurele kapitaallasten (€ 42.000 vanaf 2024) van de investering vrij. De vrijval van kapitaallasten in 2024 willen we € 41.000 eenmalig inzetten voor het uitwerken van nieuwe plannen voor renovatie en verduurzaming.

Beschermd Wonen (baten € 440.000 voordeel)

Medio april 2024 heeft het Programma Beschermd Wonen, onderdeel van centrumgemeente Groningen, een update gegeven van hun prognose over 2024. De nu afgegeven prognose bedraagt € 4,4 miljoen positief voor de provincie Groningen. Het aandeel voor gemeente Westerkwartier is 10% en daarom € 440.000 positief.

Functiewaardering team mens en gezin (lasten € 396.000 nadeel)

De functies van een aantal medewerkers zijn op basis van staand beleid en de daarbij behorende procedures opnieuw beoordeeld. Dit proces leidde tot een hogere inschaling waarvan de meerkosten € 0,4 miljoen bedragen.

Vergoeding decentrale toegang Beschermd Wonen (baten € 152.000 voordeel)

Ten tijde van het opstellen van de begroting 2024 was nog onduidelijk of er structureel een vergoeding vanaf 2024 zou komen voor de reeds begrote kosten met betrekking tot de decentrale toegang Beschermd Wonen. Vanuit voorzichtigheid was er daarom geen vergoeding begroot. Nu is duidelijk dat er een structurele vergoeding komt vanuit centrumgemeente Groningen. Voor het jaar 2024 gaat het om een bedrag van € 152.000.

Beheerkosten TOZO (lasten € 80.000 nadeel, dekking reserve beheerskosten TOZO)

In 2024 bedragen de verwachte beheerskosten met betrekking tot Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandige Ondernemers (TOZO) € 80.000. Deze worden gedekt vanuit de eerder ingestelde reserve Beheerskosten TOZO (zie D. Overzicht Reserves). Het per saldo effect van deze begrotingswijziging is nul. TOZO was een van de maatregelen van het kabinet om ondernemers te ondersteunen tijdens de coronacrisis.

Actualisatie begroting Novatec (lasten € 163.000 nadeel, baten € 123.000 voordeel, per saldo € 40.000 nadeel)

De actualisatie van de begroting van Novatec betekent dat de lasten met € 163.000 toenemen. Deze toename wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere energiekosten, inkoopkosten beschut en salaris kosten sw-medewerkers en lagere onderhoudskosten tractie. Daar staat tegenover hogere baten van € 123.000. Deze toename wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere baten loonkostensubsidie, begeleidingsgelden nieuw beschut en opbrengsten uit de dienstverleningsovereenkomst Noordenveld en lagere opbrengsten individuele detacheringen en lage inkomensvoordeel (LIV). Het per saldo effect is € 40.000 nadelig.

Opvang en leefgeld Ontheemden Oekraïne (lasten € 10.000.000 nadeel, baten € 10.000.000 voordeel, per saldo € 0)

Ten tijde van het opstellen van de begroting is de opvang nog niet mee genomen door onduidelijkheid over de vergoedingen, nu hierover meer duidelijkheid is zijn er realistische bedragen te noemen. De volgende wijzigingen nemen we hiervoor mee.

- Voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne verwachten we in 2024 een vergoeding van € 9.153.660 (410 plekken x €61 per dag x 366 dagen).
- Voor leefgeld verwachten we een vergoeding van € 846.340 (voor zowel de verstrekking leefgeld POO en leefgeld GOO als de uitvoering).

We verwachten deze vergoedingen voor opvang en leefgeld volledig in te zetten. Er wordt geen positief resultaat verwacht doordat de normbedragen significant lager zijn dan in 2023.

Lokale Investerings Beschermd Wonen (lasten € 159.000 nadeel, baten € 159.000 voordeel, per saldo nul)

In 2023 is er vanuit de centrumgemeente Groningen een bedrag van € 159.000 ontvangen wat is bestemd voor lokale investeringen op het gebied van Beschermd Wonen en het voorliggend veld. Als de middelen eind 2024 hieraan niet zijn besteed, gaat het terug naar de centrumgemeente.

Indexatie (lasten € 974.000 nadeel; dekking stelpost indexatie)

Binnen programma 6 zijn de volgende budgetten geïndexeerd met als dekking stelpost indexatie.

- *Indexatie 2^e helft 2023 en 2024 inkoopovereenkomsten De Schans (lasten € 420.000 nadeel, dekking stelpost indexatie)*

Op basis van de overeenkomsten "Basisondersteuning Westerkwartier" en "Inzet ondersteuners Jeugd en Gezin" met sociaal werk De Schans wordt jaarlijks indexering toegepast. De indexering met betrekking tot de tweede helft 2023 en 2024 wordt nu doorgevoerd. Ter dekking wordt hiervoor de gemeentebrede stelpost indexatie aangewend.

- *Indexatie 2024 budget Wmo ondersteuning 75+ en Hulp bij het huishouden 18+ budget Wmo Huishoudelijke Hulp 2024 (€ 346.000, dekking stelpost indexatie)*

Vanaf 1 maart 2023 wordt uitvoering gegeven aan de overeenkomst "Specialistische ondersteuning aan ouderen (Zorg in Natura) en Hulp bij het Huishouden vanaf 18 jaar (Zorg in Natura) gemeente Westerkwartier". Dit betreft een taakgerichte opdracht die door een hoofdaanbieder per gebied voor een vaststaand gebiedsbudget wordt uitgevoerd. Voor het jaar 2024 wordt een indexatie van het voorlopig budget 2024 doorgevoerd. Ter dekking wordt hiervoor de gemeentebrede stelpost indexatie aangewend.

- *Indexatie 2023 en 2024 Wmo Vervoer (lasten € 208.000, dekking stelpost indexatie)*

Op basis van het afgesloten contract met betrekking tot Wmo Vervoer zijn de jaarlijkse indexaties voor de jaren 2023 en 2024 begrotingstechnisch verwerkt op programma 6. Ter dekking wordt hiervoor de gemeentebrede stelpost indexatie aangewend.

Daarnaast is sprake van een aantal kleine budgettaire wijzigingen (lasten € 44.000 nadeel).

Toelichting mutatie reserves (€ 1.362.000 voordeel)

Dorpshuis Humsterland (l€ 1.050.000 voordeel)

Zie tekst eerder deze rapportage.

Vrijval reserve De Nieuwe Wierde (lasten € 232.000 voordeel)

Deze reserve is door de voormalige gemeente Zuidhorn gevormd voor het realiseren van een multifunctioneel centrum in de Wierde te Grijpskerk. De Nieuwe Wierde is inmiddels gerealiseerd en uit andere middelen gedekt. De reserve kan worden opgeheven.

Inzet reserve TOZO (lasten € 80.000 voordeel)

Zie tekst eerder deze rapportage.

Beleidsmatige afwijkingen en toelichting

- We hebben nog geen vervolg kunnen geven aan de visie op armoede die in januari 2024 door de raad is vastgesteld. De werving op beleidscapaciteit loopt.
- Opvang statushouders: Er is sprake van een achterstand in de realisatie van de door het rijk opgelegde taakstelling statushouders. De provincie heeft het voornemen uitgesproken in de plaats te treden en gevraagd om een plan van aanpak. We hebben de provincie kenbaar gemaakt op welke wijze we de achterstand willen inhalen en zijn met de uitvoering van de maatregelen. Tot op heden heeft de provincie nog geen besluit genomen. Inmiddels is de uitvoering van de maatregelen gestart.

Programma 7 – Volksgezondheid en milieu

Dit programma omvat het beleid en de maatregelen gericht op versterking van de samenlevingskracht, zodat inwoners zoveel mogelijk op eigen kracht, en met ondersteuning van het sociaal netwerk kunnen participeren. Onder dit programma valt ook preventief beleid en de maatregelen die gericht zijn op het versterken van de brede welvaart van inwoners en een gezonde, kansrijke ontwikkeling van jeugdigen. Onder dit programma vallen ook beleid en maatregelen die bijdragen aan die nodig zijn om inwoners ondersteuning en zorg te bieden als het niet op eigen kracht lukt.

Taakvelden		Portefeuillehouder(s)
7.1	Volksgezondheid	Bert Nederveen
7.2	Riolering	Bé Schollema
7.3	Afvalinzameling	Richard Lamberst
7.4	Milieu en klimaat	Harry Stomphorst
7.5	Begraafplaatsen	

Begrotingswijzigingen

Volksgezondheid en milieu <i>(Bedragen x € 1.000)</i>	Primaire begroting	Huidige begroting	Eerste Burap 2024	V/N	Nieuwe begroting
Baten programma 7	20.064	20.064	25	V	20.089
Lasten programma 7	23.467	23.939	-30	N	23.969
Saldo van baten en lasten	3.403	3.875	-5	N	3.880
Ottrekkingen reserves	7	479	-	-	479
Toevoegingen reserves	-	-	-	-	-
Resultaat na mutatie reserves	3.396	3.396	-5	N	3.401

Omgevingsdienst Groningen (ODG) (lasten € 140.000 voordeel)

De deelnemersbijdrage in 2024 voor de gemeente Westerkwartier wordt met € 140.000 verlaagd naar € 1.541.000 mln. Middels een raadsbrief met bijbehorende stukken bent u in kennis gesteld van deze ontwikkeling.

Bijzondere Status graven Molukse KNIL-militairen (lasten € 103.000, dekking themafonds)

Wij hebben op 12 maart 2024 besloten de bijzondere status toe te kennen aan graven van Molukse KNIL militairen als eerbetoon en gebaar van respect naar de Molukse gemeenschap. Dit is van toepassing op het kerkelijk en gemeentelijk deel van de begraafplaats in Marum (45 graven) en de begraafplaats in Nuis (39 graven) van de Stichting Bijzondere Algemene begraafplaatsen Westerkwartier. De hiermee gemoeide kosten voor de afkoop van grafrechten, het achterstallig onderhoud, de minderopbrengsten voor verlenging van grafrechten en het extra onderhoud bedragen € 103.000 incidenteel en worden in 2024 gedekt uit het budget themafonds (thema sociaal Westerkwartier).

Indexatie bijdrage PG&Z 2024 Programma Gezondheid (lasten € 100.000 nadeel, dekking stelpost indexatie)

Op basis van de ontvangen Eerste Begrotingswijziging 2024 van PG&Z neemt de bijdrage aan het programma Gezondheid met € 100.000 toe. Achtergrond zijn de afgesloten Cao-akkoorden voor 2023 en 2024 wat een hogere dan begrote toename betekent van de personeelskosten PG&Z. Ter dekking wordt hiervoor de stelpost indexatie aangewend.

Gezond in de Stad (lasten € 87.000 voordeel)

In de begroting waren gemeentelijke middelen begroot voor Gezond in de Stad. Met de komst van de specifieke uitkering Gezond en Actief Leven Akkoord kan dit budget komen te vervallen. De activiteiten van Gezond in de Stad vallen namelijk onder deze specifieke uitkering.

Dienstverleningsovereenkomst GGD (lasten € 52.000, dekking stelpost indexatie € 40.000, saldo € 12.000 nadeel)

De dienstverleningsovereenkomst tussen de GGD en de gemeente Westerkwartier voor het jaar 2024 is vastgesteld. Als gevolg van indexatie nemen de lasten met € 54.000 toe waarvan € 40.000 betrekking heeft op programma 7. Dit wordt gedekt vanuit de stelpost indexatie. Daarnaast is er sprake van een uitzetting van € 12.000 ten laste van de algemene middelen. Dit betreft de kinkhoest vaccinatie. Middelen zijn hiervoor eerder in het gemeentefonds terecht gekomen.

Daarnaast is sprake van een aantal kleine budgettaire wijzigingen (lasten € 2.000 nadeel, baten € 25.000 voordeel, per saldo € 23.000 voordeel)

Beleidsmatige afwijkingen

- Wat betreft doelstellingen Regionale Energie Strategieën (RES) het volgende. Het volleggen van de 20-30 grote daken (meer dan 250 panelen) lijkt – net als afgelopen jaar – niet haalbaar vanwege de huidige transportschaarste op het elektriciteitsnet. Daarom zetten we (o.a. met onze energiecoöperaties) in op projecten met een kleinere omvang die wel aangesloten kunnen worden.

Programma 8 – Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Het programma omvat de zorg en verantwoordelijkheid voor een goede ruimtelijke ontwikkeling en inrichting van de gemeente, zowel van de kernen als van het platteland. We zetten in op verdere ontwikkeling van onze ontwikkellocaties in de kernen. Dit gebeurt onder andere door voorbereiding en -uitvoering. Daartoe behoren het opstellen van planologische kaders (nu nog een bestemmingsplan of een omgevingsvergunning, en onder de Omgevingswet een omgevingsplan of een omgevingsvergunning). Met een goede ruimtelijke onderbouwing voor initiatieven uit de samenleving.

Taakvelden		Portefeuillehouder(s)
8.1	Ruimtelijke ordening	Hans Haze
8.2	Grondexploitatie	Bert Nederveen
8.3	Wonen en bouwen	

Begrotingswijzigingen

Volkshuisvesting, RO en sted vernieuw <i>(Bedragen x € 1.000)</i>	Primaire begroting	Huidige begroting	Eerste Burap 2024	V/N	Nieuwe begroting
Baten programma 8	1.485	1.485	312	V	1.797
Lasten programma 8	6.966	7.936	-313	N	8.249
Saldo van baten en lasten	5.481	6.450	-2	N	6.452
Onttrekkingen reserves	-	969	-	-	969
Toevoegingen reserves	-	-	-	-	-
Resultaat na mutatie reserves	5.481	5.481	-2	N	5.483

Poort van Leek (lasten € 311.500 nadeel, baten € 311.500 voordeel, per saldo nul)

Voor het project "Poort van Leek" is bijdrage van het Rijk van € 311.500 beschikbaar. Deze wordt ingezet voor het realiseren van parkeerplaatsen en appartementen waarvan een deel sociale woningbouw.

Daarnaast is sprake van een aantal kleine budgettaire wijzigingen (lasten € 2.000 nadeel)

Beleidsmatige afwijkingen

- Wat betreft een herstructureringsplan voor bedrijfsterreinen het volgende: Eerst stellen we het Masterplan Keek op Tolbert en Leek op in het tweede half jaar van 2024 en bieden deze vervolgens aan ter vaststelling. Daarin wordt ook ingegaan op de haalbaarheid en vervolgstappen om eventueel tot transformatie van bedrijventerreinen te kunnen overgaan. Masterplan Keek op Tolbert en Leek

- Wat betreft de jaarlijkse verhoogde taakstelling ten aanzien van de huisvesting van statushouders is de stand van zaken als volgt. We zijn het jaar gestart met een achterstand van 90 personen ultimo 2023. De taakstelling 2024 zal naar verwachting uitkomen op 140 personen en daarmee is onze opdracht voor dit jaar het plaatsen van 230 personen. Om dit te kunnen realiseren zijn naast de huisvesting door Wold & Waard extra maatregelen nodig. We bereiden deze voor met als inzet de totale groep eind 2024 geplaatst te hebben.

A. Overzicht Overhead

Begrotingswijzigingen

Overhead (Bedragen x € 1.000)	Primaire begroting	Huidige begroting	Eerste Burap 2024	V/N	Nieuwe begroting
Baten overhead	444	444	82	V	526
Lasten overhead	24.969	25.188	-1.024	N	26.212
Saldo van baten en lasten	24.525	24.744	-942	N	25.686
Onttrekkingen reserves	261	480	41	V	520
Toevoegingen reserves	102	102	-	-	102
Resultaat na mutatie reserves	24.366	24.366	-902	N	25.268

Stijging reiskosten (lasten € 300.000 nadeel)

De reiskosten zijn de afgelopen jaren aanzienlijk gestegen en het budget hiervoor is ontoereikend. Dit komt enerzijds doordat de regeling voor het declareren van woon-werkkilometers is gewijzigd (van fiscale uitruil van kilometers naar een vergoeding voor werkelijk gemaakte woon-werkkilometers), en anderzijds door de verhoging van de kilometervergoeding. Daarnaast zijn collega's na de corona-periode weer meer op locatie gaan werken wat leidt tot meer reisbewegingen. De verwachting is dat de reiskosten in 2024 e.v. circa € 500.000 per jaar zijn, daarom wordt aanvullend € 300.000 aangevraagd.

Beveiliging gemeentehuizen (lasten € 222.000 nadeel)

We hebben op 28 november 2023 besloten om de inzet van externe beveiliging op de locaties Leek en Zuidhorn in 2024 te continueren om adequate alarmopvolging bij (dreigende) escalatie van een incident te waarborgen.

Cao-stijging (lasten € 205.000 nadeel; dekking uit stelpost indexatie)

In de begroting 2024 zijn de salarissen met 4,7% verhoogd. Dit percentage is gebaseerd op cijfers van het Centraal Planbureau (CPB) uit de meicirculaire 2023. Op 13 november 2023 is een nieuwe CAO afgesloten. Hierin stijgen de salarissen per 1 januari 2024 met 4,75% en per 1 oktober met 1,25% extra. Daarnaast wordt de reiskostentegemoetkoming 2 cent hoger per 1 januari 2024.

Opdracht Berenschot beïnvloedbaarheid van begroting (lasten € 60.000 nadeel)

In het licht van het naderende ravijnjaar hebben we op 13 februari 2024 besloten om onderzoek te laten doen naar de beïnvloedbaarheid van de begroting.

Om te zorgen voor een goede perspectiefnota 2025-2028 is zicht nodig op scenario's en strategieën. De beïnvloedbaarheid van de begroting en de keuzemogelijkheden zijn daarbij van groot belang.

Digitale inclusie (lasten € 120.000 nadeel en baten € 120.000 voordeel)

We willen de digitale inclusie van onze inwoners verbeteren. We ontvangen € 120.000 aan bijdragen in de vorm van SPUK digitale dienstverlening, bijdrage van de provincie en innovatiefonds.

Prijsindexatie fysiek domein (lasten € 55.000 nadeel, dekking stelpost indexatie).

Met het vaststellen van de kwaliteitsvisie openbare ruimte is ook besloten om jaarlijks de (beheer)budgetten van het fysiek domein te verhogen met het standaard indexpercentage. Voor 2024 is dit percentage 3,1%.

Doorbelasting overhead naar grondexploitaties (lasten € 81.000 voordeel, baten € 86.000 nadeel, per saldo € 5.000 nadeel)

De jaarlijkse actualisatie van de grondexploitaties (GREX'en) heeft invloed op de hoeveelheid overheadkosten die doorbelast worden naar de GREX'en. Per saldo wordt er minder overhead doorbelast door lagere salarislasteren binnen het taakveld 8.2 Grondexploitaties in 2024. Dit levert een nadeel op van € 5.000 binnen het onderdeel overhead.

Daarnaast is sprake van een aantal kleine budgettaire wijzigingen (lasten € 144.000 nadeel, baten € 48.000 voordeel, inzet reserve € 41.000 voordeel, per saldo € 55.000 nadeel).

B. Overzicht Algemene dekkingsmiddelen (incl C. Overzicht vennootschapsbelasting)

In dit onderdeel wordt een toelichting gegeven op lasten en baten die niet rechtstreeks aan een programma zijn toe te rekenen.

Taakvelden		Portefeuillehouder(s)
0.3	Beheer gebouwen/ gronden	Ard van der Tuuk
0.4	Overhead	Bert Nederveen
0.5	Treasury	
0.6	Belastingen (OZB)	
0.7	Algemene uitkering	
0.8	Overige baten en lasten	
0.9	VPB	

Begrotingswijzigingen

Algemene dekkingsmiddelen (Bedragen x € 1.000)	Primaire begroting	Huidige begroting	Eerste Burap 2024	V/N	Nieuwe begroting
Baten algemene dekkingsmiddelen	150.584	150.584	2.382	✓	152.966
Lasten algemene dekkingsmiddelen	4.860	5.691	595	✓	5.096
Saldo van baten en lasten	-145.724	-144.893	2.977	✓	-147.870
Onttrekkingen reserves	1.000	1.831	-	-	1.831
Toevoegingen reserves	-	-	-	-	-
Resultaat na mutatie reserves	-146.724	-146.724	2.977	✓	-149.701

Overzicht Algemene dekkingsmiddelen laat een voordelig resultaat zien van € 3,0 miljoen. Hieronder volgt een nadere toelichting.

Algemene uitkering septembercirculaire 2023 (baten € 1.684.000 voordeel)

De septembercirculaire 2023 betekende voor 2024 een verhoging van de algemene uitkering met € 1.684.000. Voornaamste oorzaak hiervan is een positieve correctie van ons accres. We verhogen de storting stelpost indexatie met € 1.409.000, zie hieronder. In de daarbij opgestelde raadsbrief is een toelichting op de septembercirculaire gegeven.

Algemene uitkering decembercirculaire 2023 (baten € 658.000 voordeel)

De decembercirculaire 2023 betekende voor 2024 een verhoging van de algemene uitkering met € 658.000. Actualisatie van de uitkeringsfactor en de maatstaf huishoudens met een laag inkomen is de belangrijkste oorzaak.

In de daarbij opgestelde raadsbrief is een toelichting op de decembercirculaire gegeven.

Inzet stelpost indexatie (lasten € 529.000 voordeel)

De stelpost is met € 1.409.000 verhoogd door de middelen voor accres uit de septembercirculaire.

De stelpost is in 2024 € 1.938.000 verlaagd door inzet bij diverse beleidsonderdelen ter compensatie van gestegen lonen en prijzen.

Inhuur WOZ taxateur (lasten € 80.000 nadeel, baten € 40.000 voordeel, per saldo € 40.000 nadeel tegenover)

In verband met de afhandeling van gemaakte bezwaren is extra inhuur van een taxateur nodig. De kosten hiervan bedragen € 80.000. Voor € 40.000 kunnen deze extra lasten worden gedekt uit meeropbrengsten van de OZB.

Inzet Themafonds (lasten € 146.000 voordeel)

Vanuit het themafonds wordt de bijzonder status graven Molukse KBIL-militairen (€ 103.000) en kwaliteitsimpuls Biblionet (€ 43.000) bekostigd. Dit lasten zijn begroot op programma 7 en programma 5 en betekent binnen dit overzicht een voordeel van € 147.000.

4 Investerings

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de bijstelling van investeringskredieten in 2024.

Investeringskrediet (bedragen x € 1.000, plus is een voordeel)	Oorspronkelijk	Bijstelling	Bijdragen derden	Nieuw netto krediet
Prijsontwikkeling programma huisvesting	0	890		890
Inrichting nieuwbouw Leeksterveld	0	858		858
Uitvoering Verkeersvisie - Aanleg fietsvoorzieningen	0	155	-58	98
Uitvoering Verkeersvisie - Aanpassing snelheid kom Ezinge	0	380	-238	142
Uitvoering Verkeersvisie - Opwaardering hub Marum	0	215	-107	108
Uitvoering Verkeersvisie - Haltevoorzieningen openbaar vervoer	0	70	-35	35
Uitvoering verkeersvisie	250	9		259
Bruggen	370	40		410
Wegen reconstructie	1.071	-350		721
Aanpassingen Het Nautilus Zuidhorn	0	127		127
Nieuwbouw Lauwerscollege	0	569		569
Vervanging top laag KC Rodenburg 2020	98	73		171
OWK Oostwold top laag renovatie 2024	63	-63		0
Sportpark Starkenb Zunobri veld 1 top laag renovatie 2024	77	63		140
Nieuw sportveld VV Grijpskerk	0	500		500
MFC Oldehove 2023	1.050	-1.050		0
Watertakenplan 2023	4.092	23		4.115
Uitbreiding begraafplaats Visvliet	0	72		72
Strategisch grondverwerving 2024-2028	0	1.000		1.000
Totaal	7.071	3.581		10.566

Prijsontwikkelingen Programma huisvesting (€ 890.000)

Jaarlijks indexeren we in de eerste burap het effect prijsontwikkelingen op de investeringen voor programma huisvesting. We passen de standaard prijsindex voor 2024 toe. Deze is 3,1%.

Inrichting nieuwbouw Leeksterveld (€ 858.000)

In september 2021 heeft de raad, in het kader van programma huisvesting, besloten tot gezamenlijke nieuwbouw voor Novatec en het team buitendienst op bedrijventerrein Leeksterveld te Leek. Voor ontwerp en realisatie van het gebouw inclusief vaste inrichting zoals pantry's en balie, gebouw gebonden installaties, sanitair, buitenzonwering, buitenterrein en voor verhuiskosten is budget gereserveerd. In dat initiële budget is geen rekening gehouden met kosten voor bijvoorbeeld los meubilair, het maken van een inrichtingsontwerp en de begeleiding en aanschaf/plaatsing van een professionele keuken, hygiëneaccessoires, bewegwijzering/signing, nieuwe magazijninstellingen en vervangingsinvesteringen voor werkplaatsen. De afschrijvingslasten van

deze investering worden gedekt uit de reserve programma huisvesting. Hiervoor vindt er een overheveling plaats van de reserve huisvesting naar de reserve afschrijvingslasten. De reserve huisvesting wordt gevoed door lagere inzet van onderhoudsbudgetten van bestaande gebouwen en is bedoeld om mee- en tegenvallers van het programma op te vangen.

Uitvoering verkeersvisie (€ 382.000)

De gemeenteraad heeft in december 2021 de verkeersvisie vastgesteld. Ter uitvoering van deze visie pakken we tweetal projecten op waarbij die gedeeltelijk met provinciale subsidie kunnen worden gefinancierd.

1) Afschalen snelheidsregiem Ezinge van 50 km p/u naar 30 km p/u. De totale investering voor dit project is € 380.000. € 238.000 wordt gefinancierd uit bijdragen van de provincie en NPG-middelen. De netto-investering voor de gemeente is € 142.000.

2) Maatregelen fietsverkeer (haltevoorzieningen openbaar vervoer, hub Marum en fietssuggestiestroken). De bruto-investering hiervoor bedraagt € 440.000. Hiervan wordt € 200.000 gefinancierd door provincie en NPG-middelen. De netto-investering bedraagt € 240.000.

We stellen voor om de jaarlijkse afschrijvingslasten van de eigen investeringen, samen ruim € 19.000 te dekken uit de reserve cofinanciering. Hiertoe wordt € 382.000 (de netto-investering) overgeheveld naar de reserve afschrijving diverse investering. Verder wordt er € 9.000 van het krediet verkeersvisie uitvoering 2020 (afgesloten bij de jaarrekening 2023) toegevoegd aan het krediet verkeersvisie uitvoering 2021.

Bruggen en wegen (€ 40.000)

Het krediet renovatie bruggen 2020 wordt in de jaarrekening 2023 afgesloten. Het restantbedrag ad € 40.000 wordt toegevoegd aan het krediet renovatie bruggen 2023.

Wegen (- €350.000)

De technische toestand van de weg Hoendiep tussen Gabrug en Gaarkeuken langs het van Starkenborghkanaal was slecht en dringend toe aan onderhoud. Dit onderhoud stond gepland voor 2024. Dit is echter naar 2023 gehaald. Het krediet uit 2023 is destijds met € 350.000 verhoogd en het krediet uit 2024 wordt nu verlaagd met hetzelfde bedrag.

Aanpassingen Het Nautilus Zuidhorn (€ 127.000)

Voor aanpassingen in het schoolgebouw Het Nautilus Zuidhorn wordt een investeringskrediet van € 127.000 beschikbaar gesteld. Dit kan grotendeels worden gedekt door de bij jaarrekening 2023 voorgestelde afsluiting van kredieten. Dit betreft de kredieten Verbouwing Het Anker (restantruimte € 56.000) en Het Anker Brandmeldinstallaties (restantruimte € 35.000). Per saldo is er sprake van een hoger investeringskrediet van € 36.000.

Actualisatie investeringskredieten korfbalvelden (€ 72.200)

De korfbalvelden bij KVV (Leek) en Zunobri (Zuidhorn) zijn dusdanig versleten dat ze niet meer door de keuring komen, dat betekent dat de toplagen op korte termijn vervangen moeten worden aangezien er anders niet meer gekorfbald kan worden op beide locaties. De vervanging van beide velden is al opgenomen in de investeringsplanning en de begroting 2024. Bij de actualisatie van de begroting dit voorjaar blijken beide kredieten van onvoldoende omvang om de toplagen te kunnen vervangen. Dit komt voornamelijk door forse prijsstijgingen die niet waren voorzien. Voorgesteld wordt om beide kredieten te verhogen (respectievelijk + € 72.500 en + € 62.500). Daarnaast wordt

het korfbalveld in Oostwold niet meer vervangen omdat deze club samen is gegaan met KVV in Leek. Voorgesteld wordt om dit krediet vrij te laten vallen (-€ 62.900). Per saldo is sprake van een verhoging van € 72.100.

Vorbereidingskrediet Lauwerscollege 2024 (€ 569.000)

Voor de nieuwbouw van het Lauwers College heeft de raad totaal € 11,5 miljoen beschikbaar gesteld. In 2022 is reeds €200.000 als voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld en in 2024 wordt € 569.000 beschikbaar gesteld. In 2025 wordt het uitvoeringskrediet ter hoogte van € 10,7 miljoen beschikbaar gesteld. Kapitaallasten worden gedragen vanuit stelpost onderwijshuisvesting.

Nieuw sportveld VV Grijskerk (€ 500.000)

De nieuwbouw van het Lauwers College gaat plaats vinden op een sportveld van VV Grijskerk. Hiervoor komt een nieuw natuurgrasveld. Om de werkzaamheden voor de verplaatsing van het voetbalveld van VV Grijskerk dit jaar te starten heeft de raad €500.000 beschikbaar gesteld. Kapitaallasten worden gedragen vanuit stelpost onderwijshuisvesting.

Dorpshuis Humsterland (-€ 1.050.000)

Voor realisatie van dorpshuis 't Humsterland is een investeringsbijdrage van € 1.050.000 beschikbaar gesteld. We willen deze bijdrage omzetten naar een eenmalige bijdrage van € 1.050.000 te onttrekken aan de Algemene Reserve. Daarmee vallen structurele kapitaallasten (€ 42.000 vanaf 2024) vrij. De vrijval van kapitaallasten in 2024 willen we € 41.000 eenmalig inzetten voor het uitwerken van nieuwe plannen voor renovatie en verduurzaming.

Watertakenplan (€ 23.000)

De dealkredieten 2021 en 2022 worden in de jaarstukken 2023 afgesloten. De restantbedragen van deze kredieten voegen we toe aan het dealkrediet 2023.

Uitbreiding begraafplaats Visvliet (€ 72.000)

Op de huidige begraafplaats Visvliet is nog een beperkt aantal graven beschikbaar. Uitbreiding van de capaciteit door inrichting van een volgende fase van de begraafplaats. Met de uitbreiding van de capaciteit is er voor ca. 10 jaar ruimte beschikbaar voor graven.

Strategisch verwervingskrediet aankoop gronden (€ 1.000.000)

Op basis van de nota grondbeleid 2024-2028 is een strategisch verwervingskrediet beschikbaar gesteld. De verwerking hiervan vindt plaats in deze bestuursrapportage en de kapitaallasten in het meerjarenbeeld van de begroting middels de perspectiefnota 2025-2028. De kapitaallasten hiervoor bedragen € 15.000 per jaar, zijnde 1,5% rente. Op de boekwaarde van grond wordt niet afgeschreven.

5 Themafondsen

Themafonds algemeen

Om snel te kunnen inspelen op ontwikkelingen en initiatieven binnen de thema's van ons collegeprogramma die nog geen plek hebben gekregen in de Perspectiefnota en het Collegeuitvoeringsprogramma zijn themafondsen ingesteld. In de begroting is hiervoor in 2024 een structureel bedrag van € 250.000 als stelpost opgenomen.

Toelichting inzet themafonds algemeen:

Bijzondere Status graven Molukse KBIL-militairen (€ 103.000)

We kennen de bijzondere status toe aan graven van Molukse KNIL militairen als eerbetoon en gebaar van respect naar de Molukse gemeenschap. Dit is van toepassing op het kerkelijk en gemeentelijk deel van de begraafplaats in Marum (45 graven) en de begraafplaats in Nuis (39 graven) van de Stichting Bijzondere Algemene begraafplaatsen Westerkwartier. De hiermee gemoeide kosten voor de afkoop van grafrechten, het achterstallig onderhoud, de minderopbrengsten voor verlenging van grafrechten en het extra onderhoud bedragen € 103.000 incidenteel en worden in 2024 gedekt uit het budget themafonds (thema sociaal Westerkwartier).

Kwaliteitsimpuls Biblionet (€ 44.000)

Aan Biblionet is in 2024 een bedrag van € 44.000 verstrekt in het kader van een kwaliteitsimpuls. Als dekking wordt voorgesteld inzet Themafonds. Dit is passend bij het thema Sociaal Westerkwartier.

Themafonds Corona

We hebben in 2021 en 2022 niet ingezette corona-middelen in het themafonds corona gestort. Vervolgens hebben we in 2023 besloten dat deze incidentele middelen ingezet worden als tegemoetkoming bij de verhoogde energietarieven en voor het verduurzamen van gebouwen van maatschappelijke organisatie in het Westerkwartier (dorpshuizen, culturele instellingen en sportaccommodaties). De subsidieregeling voor de verhoogde energieprijzen is eind 2023 afgelopen. Daarnaast was de planning om eind 2023 een regeling te hebben ontwikkeld voor verduurzaming. Door de komst van het nieuwe provinciebestuur met het daarbij behorende hoofdlijnenakkoord, lijken er mogelijkheden te ontstaan om op dit onderwerp deel te gaan nemen in een provinciale regeling. Momenteel wordt uitgezocht of dit kan, passend is en wat de kosten zijn voor de gemeente. Er is nog € 831.000 beschikbaar.

Bijlage 1. Overzicht baten en lasten na wijzigingen

Onderstaande tabel toont de totstandkoming van de gewijzigde begroting 2024. De kolom primaire begroting laat de begrotingscijfers zien zoals deze op 8 november 2023 door de raad is vastgesteld in de [programmabegroting 2024](#) (primitieve begroting). De kolom huidige begroting betreft de primitieve begroting inclusief de eerste begrotingswijziging 2024. De eerste begrotingswijziging 2024 heeft betrekking op de budgetoverheveling zoals opgenomen in de [derde bestuursrapportage 2023](#).

De kolom "Eerste Burap" betreft de wijzigingen uit deze bestuursrapportage. Tot slot betreft de kolom "Nieuwe begroting" de geactualiseerde begroting 2024 na verwerking van de mutaties uit deze bestuursrapportage en de eerdere begrotingswijzigingen.

Programma's Baten <i>(Bedragen x € 1.000)</i>	Primaire begroting	Huidige begroting	Eerste Burap 2024	V/N	Nieuwe begroting
Bestuur en ondersteuning	972	972	-	-	972
Veiligheid	38	38	13	V	51
Verkeer, vervoer en waterstaat	106	106	-	-	106
Economie	43	43	-	-	43
Onderwijs	866	866	-	-	866
Sport, cultuur en recreatie	2.196	2.203	217	V	2.420
Sociaal Domein	25.626	25.626	10.874	V	36.500
Volksgesondheid en milieu	20.064	20.064	25	V	20.089
Volkshuisvesting, RO en sted vernieuw	1.485	1.485	312	V	1.797
Totaal baten programma's	51.394	51.401	11.441	V	62.841
Algemene dekkingsmiddelen	150.584	150.584	2.382	V	152.966
Overhead	444	444	82	V	526
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-	-	-
Totaal baten voor mutatie reserves	202.422	202.428	13.905	V	216.333
Bestuur en ondersteuning	-	-	-	-	-
Veiligheid	238	238	-	-	238
Verkeer, vervoer en waterstaat	51	401	382	V	783
Economie	-	25	-	-	25
Onderwijs	69	69	-	-	69
Sport, cultuur en recreatie	115	1.701	-	-	1.701
Sociaal Domein	-	270	1.362	V	1.632
Volksgesondheid en milieu	7	479	-	-	479
Volkshuisvesting, RO en sted vernieuw	-	969	-	-	969
Algemene dekkingsmiddelen	1.000	1.831	-	-	1.831
Overhead	261	480	41	V	520
Totaal baten na mutatie reserves	204.162	208.891	15.690	V	224.581

Programma's Lasten (Bedragen x € 1.000)	Primaire begroting	Huidige begroting	Eerste Burap 2024	V/N	Nieuwe begroting
Bestuur en ondersteuning	5.832	5.832	-302	N	6.134
Veiligheid	6.601	6.601	-181	N	6.782
Verkeer, vervoer en waterstaat	11.368	11.718	-281	N	11.998
Economie	948	973	-	-	973
Onderwijs	7.411	7.411	-145	N	7.556
Sport, cultuur en recreatie	18.505	20.097	-678	N	20.775
Sociaal Domein	92.959	93.229	-12.866	N	106.095
Volksgesondheid en milieu	23.467	23.939	-30	N	23.969
Volkshuisvesting, RO en sted vernieuw	6.966	7.936	-313	N	8.249
Totaal lasten programma's	174.056	177.735	-14.796	N	192.530
Algemene dekkingsmiddelen	4.860	5.691	595	V	5.096
Overhead	24.969	25.188	-1.024	N	26.212
Vennootschapsbelasting	50	50	-	-	50
Onvoorzien	125	125	-	-	125
Totaal lasten voor mutatie reserves	204.060	208.788	-15.225	N	223.713
Bestuur en ondersteuning	-	-	-	-	-
Veiligheid	-	-	-	-	-
Verkeer, vervoer en waterstaat	-	-	-382	N	382
Economie	-	-	-	-	-
Onderwijs	-	-	-	-	-
Sport, cultuur en recreatie	-	-	-	-	-
Sociaal Domein	-	-	-	-	-
Volksgesondheid en milieu	-	-	-	-	-
Volkshuisvesting, RO en sted vernieuw	-	-	-	-	-
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-	-	-
Overhead	102	102	-	-	102
Totaal lasten na mutatie reserves	204.162	208.890	-15.608	N	224.199
Begrotingsresultaat na mutatie reserves	-	-	82	V	82

Bijlage 2. Overzicht begrotingswijzigingen

Programma	Titel mutatie (bedragen in €, plus is een voordeel)	Lasten	Baten	Saldo
o. Bestuur en ondersteuning				
	Contributie VNG en GGU	-100.000	0	-100.000
	Tijdelijke wethouder	-70.000	0	-70.000
	Inhuur tijdelijke medewerker burgerzaken (admin OH)	-47.000	0	-47.000
	Flexibele schil burgerzaken	-35.000	0	-35.000
	Actualiseren budget verkiezingen	-24.601	0	-24.601
	Actualiseren budget software burgerzaken (admin AD)	-15.700	0	-15.700
	Actualisatie budget Rekenkamer	-5.000	0	-5.000
	Contributie Circulair Groningen	-5.000	0	-5.000
Totaal o. Bestuur en ondersteuning		-302.301	0	-302.301
1. Veiligheid				
	Evenementenbeleid - structurele formatie	-162.000	0	-162.000
	Actualisatie begroting 2024 VRG (dekking AD)	-3.600	0	-3.600
	Buurtbemiddeling 2024 (dekking AD)	-14.700	13.000	-1.700
	Prijsindexatie fysiek domein (admin AD)	-400	0	-400
Totaal 1. Veiligheid		-180.700	13.000	-167.700
2. Verkeer, vervoer en waterstaat				
	Prijsindexatie fysiek domein (admin AD)	-152.500	0	-152.500
	Aanbesteding slootruigte	-125.300	0	-125.300
	Openbaar vervoer energiekosten toiletgebouw	-2.700	0	-2.700
Reserve	Uitvoering verkeersvisie subsidie projecten	-382.450	382.450	0
Totaal 2. Verkeer, vervoer en waterstaat		-662.950	382.450	-280.500
3. Economie				
	Prijsindexatie fysiek domein (admin AD)	-200	0	-200
Totaal 3. Economie		-200	0	-200
4. Onderwijs				
	Lauwerscollege omgevingsplanprocedure en projectkosten	-50.000	0	-50.000
	Tijdelijke huisvesting Hasselbraam Oldeburg	-50.000	0	-50.000
	Verhoging budget belastingen OZB	-29.000	0	-29.000
	Indexering Gymnastiek	-16.000	0	-16.000
Totaal 4. Onderwijs		-145.000	0	-145.000
5. Sport, cultuur en recreatie				
	Subsidie bibliotheek 2024 (dekking AD)	-135.210	0	-135.210
	Prijsindexatie fysiek domein (admin AD)	-122.200	0	-122.200
	Europese aanbesteding knippen heggen en hagen	-74.000	0	-74.000
	Indexering subsidies sportaccommodaties (Dekking AD)	-60.118	0	-60.118
	Openbaar Groen Hagen	-25.000	0	-25.000
	Indexatie kunstkwartier (dekking AD)	-23.995	0	-23.995
	Indexering subsidies musea Wierdenland en Nienoord (dekking AD)	-11.446	0	-11.446
	Indexatie 2024 De Schans Cultuurcoach	-5.430	0	-5.430
	Indexatie School in Beweging 2024 (dekking AD)	-3.100	0	-3.100
	Specifieke Uitkering Lokale Bibliotheekvoorzieningen	-217.261	217.261	0
Totaal 5. Sport, cultuur en recreatie		-677.760	217.261	-460.499

6. Sociaal domein				
	Bijdrage renovatie Dorpshuis Humsterland	-1.049.000	0	-1.049.000
	Resultaat Beschermd wonen 2024	0	440.000	440.000
	Functiewaardering team mens en gezin	-396.000	0	-396.000
	Indexatie WMO (dekking AD)	-346.000	0	-346.000
	Indexatie De Schans (dekking AD)	-274.816	0	-274.816
	Indexatie WMO vervoer (dekking AD)	-208.000	0	-208.000
	Vergoeding decentrale toegang beschermd wonen	0	152.000	152.000
	Indexatie de Schans 2e helft 2023 (dekking AD)	-145.076	0	-145.076
	Inzet reserve TOZO (inhuur en Software)	-80.000	0	-80.000
	Actualisatie Budgetten Novatec	-163.347	123.000	-40.347
	Vervanging ziekte participatie naar OH	34.200	0	34.200
	Vervanging ziekte M&G jeugd naar OH	22.800	0	22.800
	Stichting Leergeld en ouderbijdrage Peuteropvang (dekking AD)	-22.000	0	-22.000
	Inhuur vervanging leefbaarheid dekking uit OH	-21.500	0	-21.500
	Indexatie Schuldhulpverlening GKB Assen (Dekking AD)	-19.700	0	-19.700
	Indexatie DVO GGD (dekking AD)	-14.262	0	-14.262
	Indexatie inspecties kinderopvang (dekking AD)	-10.000	0	-10.000
	Prijsindexatie fysiek domein (admin AD)	-8.000	0	-8.000
	Indexatie Humanitas (dekking AD)	-6.000	0	-6.000
	Regeling opvang ontheemden Oekraïne	-10.000.000	10.000.000	0
	Lokale Investerings Beschermd Wonen	-159.000	159.000	0
Reserve	Subsidiebijdrage realisatie dorpshuis Humsterland	0	1.050.000	1.050.000
Reserve	Opheffen reserve De Nieuwe Wierde	0	232.000	232.000
Reserve	Inzet reserve TOZO	0	80.000	80.000
Totaal 6. Sociaal domein		-12.865.701	12.236.000	-629.701
7. Volksgezondheid en milieu				
	Begrotingswijziging 2024 ODG	140.000	0	140.000
	Bijzondere status graven Molukse KNIL-militairen (admin AD)	-102.500	0	-102.500
	Indexatie Bijdrage PG en Z 2024 Gezondheid (dekking AD)	-100.000	0	-100.000
	Gezond in de Stad vervangen door SPUK GALA	86.524	0	86.524
	Dienstverleningsovereenkomst GGD (deels dekking AD)	-51.666	0	-51.666
	Opbrengsten zonnecarport	0	25.005	25.005
	Prijsindexatie fysiek domein (admin AD)	-2.400	0	-2.400
Totaal 7. Volksgezondheid en milieu		-30.042	25.005	-5.037
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				
	Prijsindexatie fysiek domein (admin AD)	-1.800	0	-1.800
	Poort van Leek	-311.500	311.500	0
Totaal 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing		-313.300	311.500	-1.800
A. Overzicht overhead				
	Stijging reiskosten	-300.000	0	-300.000
	Aanpak externe agressie en geweld	-222.000	0	-222.000
	CAO stijging	-205.000	0	-205.000
	Opdracht Berenschot beïnvloedbaarheid begroting	-60.000	0	-60.000
	Prijsindexatie fysiek domein (admin AD)	-54.500	0	-54.500
	Inhuur tijdelijke medewerker burgerzaken (admin Po)	47.000	0	47.000
	Tijdelijke huisvesting na sluiting Leek	-40.500	0	-40.500

	Vervanging ziekte participatie van P6	-34.200	0	-34.200
	Fiscale advisering	-25.000	0	-25.000
	Vervanging ziekte M&G jeugd van P6	-22.800	0	-22.800
	Inhuur vervanging leefbaarheid van P6	-5.500	27.000	21.500
	Flexibele schil KCC	-20.000	0	-20.000
	Vervanging AS400 Burgerzaken hosting	-14.500	0	-14.500
	Septembecirculaire 2023 woonplek bestuurders	-7.000	0	-7.000
	Actualisatie overhead GREX 2024	80.532	-85.761	-5.229
	Innovatiebudget digitale inclusie	-120.000	120.000	0
	Inhuur digitale inclusie	-33.000	33.000	0
	Oud-wethouders technische wijziging	12.000	-12.000	0
Reserve	Tijdelijke huisvesting na sluiting Leek	0	40.500	40.500
Totaal Overzicht overhead		-1.024.468	122.739	-901.729
B. Overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien (incl C. Overzicht VPB)				
	Decembecirculaire 2023	0	658.000	658.000
	Indexatie WMO (p6)	346.000	0	346.000
	Prijsindexatie fysiek domein (verschillende programma's)	342.000	0	342.000
	Indexatie de Schans 2024 (P6)	280.246	0	280.246
	Septembecirculaire 2023	-1.409.000	1.684.000	275.000
	Indexatie WMO vervoer (P6)	208.000	0	208.000
	CAO stijging	205.000		205.000
	Indexatie de Schans 2e helft 2023 (P6)	161.076	0	161.076
	Bijzondere status graven Molukse KNIL-militairen (admin P7)	102.500	0	102.500
	Indexatie Bijdrage PG en Z 2024 Gezondheid (p7)	100.000	0	100.000
	Indexatie subsidie Biblionet	91.719	0	91.719
	Indexatie DVO GGD 2024 (p7)	53.811	0	53.811
	Indexering subsidies sportaccommodaties (p5)	50.118	0	50.118
	Kwaliteitsimpuls Biblionet	43.491	0	43.491
	Inhuur WOZ taxateur	-80.000	40.000	-40.000
	Indexatie kunstkwartier (P5)	23.995	0	23.995
	Indexatie 2024 Schuldhulpverlening GKB Assen P6	19.700	0	19.700
	Actualiseren budget software burgerzaken (admin Po)	15.700	0	15.700
	Indexatie 2024 inspecties kinderopvang (P6)	10.000	0	10.000
	Indexering 2024 musea (P5)	8.146	0	8.146
	Stichting Leergeld en ouderbijdrage Peuteropvang (p6)	8.000	0	8.000
	Indexatie Humanitas (P6)	6.000	0	6.000
	Indexatie begroting 2024 VRG (p1)	3.600	0	3.600
	Indexatie School in Beweging 2024 (p5)	3.100	0	3.100
	Indexatie buurtbemiddeling 2024 (p1)	1.700	0	1.700
Totaal Overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien		594.902	2.382.000	2.976.902
Eindtotaal		-15.607.520	15.689.955	82.435